

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 84/09-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M., so sídlom P., zastúpeného advokátom JUDr. R. A., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 149/2007 zo 17. decembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2008 doručená sťažnosť M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obo 149/2007 zo 17. decembra 2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom konania vedeného Krajským súdom v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 20 Cb 2/2004, ktorý

rozsudkom z 26. apríla 2007 rozhodol tak, že ho zaviazal zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu s príslušenstvom.

V odvolacom konaní najvyšší súd ako súd odvolací rozhodnutím sp. zn. 6 Obo 149/2007 zo 17. decembra 2007 odvolanie sťažovateľa podané 20. júna 2007 odmietol s odôvodnením, že „*bolo podané oneskorene, po zákonom stanovenej 15-dňovej lehote*“. Uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 29. januára 2008.

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd svojím rozhodnutím „*neoprávnene odňal právo domáhať sa zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde v intenciách článku 46 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky...*“, a tiež tvrdí, že najvyšší súd postupoval „*v rozpore s pravidlami doručovania rozhodnutí súdu, do vlastných rúk, zakotvených v ustanovení § 47 ods. (2) O. s. p...*“.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že najvyšší súd odmietnutím odvolania „*odňal sťažovateľovi právo domáhať sa zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde v intenciách ustanovenia článku 46 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky, v odvolacom súdnom konaní...*“. Ďalej žiada, aby ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 149/2007 zo 17. decembra 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ďalej žiada, aby ústavný súd rozhodol o odložení vykonateľnosti rozhodnutia najvyššieho súdu a domáha sa úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho sťažnosťou, iba ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Sťažovateľ v sťažnosti v podstate namieta, že najvyšší súd ako odvolací súd porušil jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že odmietol jeho odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu ako oneskorene podané, pričom nepostupoval v súlade s procesným kódexom - Občianskym súdnym poriadkom, čím mu odňal možnosť konať pred súdom.

Ústavný súd však zistil, že proti namietanému rozhodnutiu najvyššieho súdu podal sťažovateľ okrem sťažnosti adresovanej ústavnému súdu aj dovolanie. Najvyšší súd rozhodol o dovolaní sťažovateľa uznesením sp. zn. 1 Obdo V 22/2008 zo 16. decembra 2008 tak, že rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Z rozhodnutia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu vyplýva, že zrušil rozhodnutie najvyššieho súdu (ako odvolacieho súdu) sp. zn. 6 Obo 149/2007 zo 17. decembra 2007 a vec vrátil na ďalšie konanie, čo bez akýchkoľvek pochybností znamená, že napadnutým rozhodnutím sa konanie o zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom neskončilo. V danom prípade poskytol ochranu označenému základnému právu sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy najvyšší súd ako dovolací súd, ktorý napravil nezákonnosť v postupe a rozhodnutí najvyššieho súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2009